

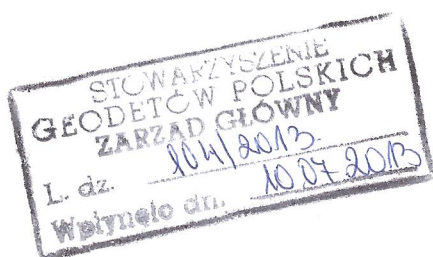
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
DEPARTAMENT SĄDÓW, ORGANIZACJI
I ANALIZ WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA
tel. (22) 52-12-502

Warszawa, dnia 3.09. 2013 r.

DSO-III-051-30/13 /5

dot. L/dz. 42/2013

Pan

Stanisław Cegielski

Prezes

Stowarzyszenia Geodetów Polskich

ul. Czackiego 3/5 p. 416

00-043 Warszawa

Odpowiadając na pismo z dnia 3 czerwca 2012 r. dotyczące umożliwienia geodetom swobodnego dostępu do akt ksiąg wieczystych oraz propozycji wprowadzenia zmian w przepisach ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 z póź. zm.), zwanej dalej „u.k.w.h.”, po ponownej analizie sprawy podtrzymuję stanowisko wyrażone w piśmie do Głównego Geodety Kraju z dnia 8 marca 2012 r. (znak: DSP-V-051-43/11) -przesłanym do wiadomości Geodezyjnej Izbie Gospodarczej - oraz w piśmie z dnia 16 maja 2012 r. do Geodezyjnej Izby Gospodarczej (znak: DSO-051-178/12/G/12), zwłaszcza, że w piśmie z dnia 3 czerwca 2013 r. nie przedstawiono żadnych nowych okoliczności, do których Ministerstwo Sprawiedliwości nie odniosłoby się w poprzedniej korespondencji. Jak wynika z Pana pisma z dnia 3 czerwca br., treść odpowiedzi Ministerstwa Sprawiedliwości jest Panu znana.

Powtórzyć zatem należy, że przepis art. 36¹ ust. 4 u.k.w.h. stanowiący, iż akta księgi wieczystej może przeglądać osoba mająca interes prawny oraz notariusz, w sposób właściwy i racjonalny reguluje dostęp do tych akt i nie wymaga zmiany w postulowanym w piśmie kierunku. Dostęp do akt ksiąg wieczystych, w przeciwieństwie do dostępu do ksiąg wieczystych, musi być ograniczony z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa

aktom ksiąg przed ewentualnym zniszczeniem lub zabraniem, oraz na potrzebę ochrony znajdujących się w nich informacji (np. dotyczących danych osobowych, posiadających wartość gospodarczą, objętych tajemnicą handlową, tajemnicą przedsiębiorstwa itp.). W aktach ksiąg wieczystych gromadzone są bowiem dokumenty stanowiące podstawę wpisu do księgi wieczystej oraz inne dokumenty złożone wraz z wnioskiem o wpis do księgi wieczystej. Ograniczenie dostępu do akt ksiąg wieczystych jest zatem uzasadnione.

Przyjęte przez ustawodawcę w art. 36¹ ust. 4 u.k.w.h. rozwiązanie nie wydaje się powodować istotnych utrudnień w uzyskaniu dostępu do akt ksiąg wieczystych przez geodetów zwłaszcza, gdy uwzględni się regulację przepisu § 203 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 249 z późn. zm.), zwanego dalej Regulaminem. W wymienionym § 203 ust. 4 cyt. rozporządzenia, w celu ułatwienia geodetom dostępu do akt ksiąg wieczystych wprowadzono możliwość ustalenia przez prezesa sądu okręgowego, w porozumieniu z właściwymi organizacjami zawodowymi notariuszy, rzeczoznawców majątkowych i geodetów, określonych dni i godzin udostępniania ksiąg wieczystych, akt tych ksiąg, ksiąg zamkniętych lub dokumentów przekazanych na przechowanie przez notariusza - członkom tych korporacji. Tym samym łatwiejszy i szybszy dostęp do akt ksiąg wieczystych może zostać osiągnięty poprzez zawarcie stosownego porozumienia, bez konieczności nowelizowania przepisów w tym zakresie.

Ponownie zatem należy podkreślić, że geodeci zostali wyposażeni w odpowiednie instrumenty prawne, których zastosowanie może ułatwić ww. grupie zawodowej przeglądanie akt ksiąg wieczystych, również przy realizacji inwestycji liniowych, o których mowa w piśmie Geodezyjnej Izby Gospodarczej, Stowarzyszenia Geodetów Polskich i Polskiej Geodezji Komercyjnej.

Znamienna jest również okoliczność, iż Geodezyjna Izba Gospodarcza, Stowarzyszenie Geodetów Polskich, Polska Geodezja Komercyjna wystąpiły o znówelizowanie przepisu art. 36¹ ust. 4 u.k.w.h. nie wskazując jednocześnie, czy instrument prawny z § 203 ust. 4 cyt. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości był (jest) stosowany przez organizacje geodetów. Tym samym nie jest wiadome, czy podnoszone okoliczności, tj. utrudnienia w przeglądaniu akt ksiąg wieczystych, występują pomimo zawartych porozumień, o których mowa w cyt. wyżej przepisie rozporządzenia, czy też w związku z tym, iż przedmiotowych porozumień nie zawarto.

Dodatkowo należy także zauważyć, iż pierwsze wystąpienie Geodezyjnej Izby Gospodarczej w przedmiocie nowelizacji cyt. wyżej art. 36¹ ust. 4 u.k.w.h. podyktowane było

m.in. podnoszonymi przez Izbę zarzutami wysuwanymi w stosunku do Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie. Podnoszono m.in., iż w Sądzie tym geodeta może dziennie zapoznać się jedynie z kilkoma aktami ksiąg wieczystych.

Powyższy zarzut nie znalazł jednak potwierdzenia. Podkreślić bowiem należy, iż zgodnie z § 4 pkt 2 zarządzenia Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie nr 17/2011 z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie Regulaminu funkcjonowania sali wglądowej P 106 w Sądzie Rejonowym dla Warszawy - Mokotowa przy ul. Solidarności 58, interesanci mają prawo zamówienia jednocześnie 3 ksiąg, z czego 2 mogą być hipoteczne, natomiast geodeci mają prawo do zamówienia 5 ksiąg. Zgodnie z § 4 pkt 3 ww. zarządzenia w miarę możliwości Kierownik Oddziału Administracyjnego lub upoważniona przez niego osoba mogą wydać większą ilość ksiąg.

Z powyższego przepisu zarządzenia wynikają dwa podstawowe wnioski. Po pierwsze, geodeci mają prawo zamówienia do wglądu jednocześnie 5 akt ksiąg wieczystych, a więc w ciągu dnia może być im wydana do wglądu większa liczba akt ksiąg. Po drugie, w miarę możliwości Kierownik Oddziału Administracyjnego lub upoważniona przez niego osoba mogą wydać geodetom do wglądu jednocześnie większą liczbę akt ksiąg niż określoną w § 4 pkt 2 ww. zarządzenia. Jeżeli natomiast pracownicy sali wglądowej w sposób niewłaściwy wykonują postanowienia regulaminu, wówczas przeglądający akta geodeci mogą o powyższym powiadomić Prezesa Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie. Podkreślić należy jednak, że geodeci powinni mieć na uwadze zarówno możliwości lokalowe, jak i kadrowe wskazanego wyżej sądu.

Na marginesie dodać należy, iż z pisma Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 28 października 2011 r., wynika także, że od 2008 r. żadna z organizacji zawodowych geodetów nie występowała do Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie o zawarcie porozumienia, o którym mowa w § 203 ust. 4 cyt. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości.

Zwracam także uwagę, iż samo postulowane znowelizowanie art. 36¹ ust. 4 u.k.w.h., nie wpłynie zasadniczo na zwiększenie liczby akt ksiąg wieczystych udostępnianych geodetom. Podkreślić bowiem należy, że ograniczenia w udostępnianiu akt ksiąg wieczystych niejednokrotnie podyktowane są możliwościami lokalowymi, jak i kadrowymi sądów prowadzących księgi wieczyste. Ponadto prawo określonej grupy zawodowej do wglądu do akt ksiąg wieczystych nie powinno być realizowane kosztem innych osób zainteresowanych dostępem do nich. Żaden z przepisów prawa nie przyznaje bowiem tej grupie zawodowej pierwszeństwa w prawie dostępu do akt księgi wieczystej, podobnie zresztą jak notariuszom. Innymi słowy, to że notariusze zostali wymienieni w art. 36¹ ust. 4 u.k.w.h. nie oznacza, iż

ww. grupa zawodowa ma „pierwszeństwo” w przeglądaniu akt ksiąg wieczystych, czy też prawo do „zamawiania” do wglądu nieograniczonej liczby akt ksiąg wieczystych.

Konkludując, w kontekście powyższego, podtrzymuję stanowisko o braku obecnie przesłanek do podejmowania działań legislacyjnych, mających na celu zmianę obowiązujących przepisów u.k.w.h. i przyznanie geodetom nieograniczonego dostępu do akt ksiąg wieczystych, tym bardziej, iż w piśmie z dnia 3 czerwca 2013r. nie zostały podniesione nowe argumenty i okoliczności, które podważałyby słuszność poglądów wyrażonych w odpowiedzi z dnia 8 marca 2012 r. oraz 16 maja 2012 r. Zauważam, że przed podjęciem prac legislacyjnych powinny zostać wykorzystane przez zainteresowane podmioty przewidziane przez prawo instrumenty umożliwiające poprawę współpracy w omawianym zakresie, w tym przewidziane w § 203 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości - Regulamin urzędowania sądów powszechnych.

Podtrzymuję także stanowisko, iż Minister Sprawiedliwości nie posiada kompetencji do wydania wytycznych w celu uproszczenia ustawowo określonych przesłanek udostępniania akt ksiąg wieczystych. Nie może więc w tym zakresie uczynić zadość prośbie Geodezyjnej Izby Gospodarczej, Stowarzyszenia Geodetów Polskich i Polskiej Geodezji Komercyjnej.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Sądów, Organizacji i Analiz
Wymiaru Sprawiedliwości

Iwona Łapińska